

**TQM d.o.o. INSTITUT ZA KVALITET,
STANDARDIZACIJU I EKOLOGIJU**

Modrac b.b., Lukavac, BiH
ID broj: 4209977290008
PDV broj: 209977290008

Tel/fax: +387 35 553 999
Tel/fax: +387 35 554 444
Tel/fax: +387 35 560 309

Mob: +387 61 315 036
E-mail: kvalitetiokolis@tqm.ba
Web: www.tqm.ba

PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM

KJKP „TOPLANE-SARAJEVO“ d.o.o. SARAJEVO Kotlovsko postrojenje u Kampusu Univerziteta u Sarajevu

KJKP „TOPLANE-SARAJEVO“ d.o.o. SARAJEVO

Semira Frašte br. 22, 71 000 Sarajevo, BiH

Broj: 16-26-5279-1/25

Datum: 25.07.2025. godine

OPŠTI PODACI:

Podnosilac zahtjeva: KJKP „TOPLANE-SARAJEVO“ d.o.o. SARAJEVO
Semira Frašte br. 22, 71 000 Sarajevo, BiH

Projekat: Zahtjev za obnovu okolinske dozvole – Kotlovsko postrojenje u Kampusu Univerziteta u Sarajevu ukupnog kapaciteta 33,8 MW

Registarski broj: 16-26-1/25

Broj protokola: 5279/25

Datum dokumenta: 25.07.2025.

Izvršilac: TQM d.o.o. Lukavac
Institut za kvalitet, standardizaciju i ekologiju
Modrac b.b., 75300 Lukavac
Identifikacioni broj: 4209977290008
PDV broj: 209977290008
tel/fax: +387 35 553 999, 554-444, 554-445
web: www.tqm.ba, email: info@tqm.ba

SADRŽAJ

Uvod	4
1. NAZIV I ADRESA OPERATERA / INVESTITORA	5
2. DEFINICIJE	6
3. LOKACIJA POGONA I POSTROJENJA	7
4. OPIS POGONA I POSTROJENJA I AKTIVNOSTI (PLAN, TEHNIČKI OPIS RADA ITD.)...	8
5. DOKUMENTACIJA O OTPADU KOJI PROIZVODI PREDUZEĆE (PORIJEKLO, VRSTE OTPADA U SKLADU SA LISTOM OTPADA, SASTAV I KOLIČINA)	9
5.1. Otpad.....	9
6.1. Mjesto nastanka otpadnog materijala	11
6. MJERE KOJE SE TREBAJU PREDUZETI RADI SPRJEČAVANJA PROIZVODNJE OTPADA, POSEBNO KADA SE RADI O OPASNOM OTPADU	13
7. ODVAJANJE OTPADA	14
8. ODLAGANJE OTPADA NA ODLAGALIŠTU	15
9. METODE TRETMANA I/ILI ODLAGANJA.....	16

Uvod

Na osnovu odredbe člana 19. Zakona o upravljanju otpadom ("Sl.novine FBiH", br: 33/03; 72/09; 92/17), Plan upravljanja otpadom je zakonska obaveza svakog operatera postrojenja za koje je potrebna okolinska dozvola. Plan upravljanja otpadom za KJKP Toplane - Sarajevo za objekat kotlovnice u Kampusu UNSA kapaciteta 33,8 MW_{th} određuje: način, prihvata i upravljanje nastalim otpadom. Takođe, planom se definišu aktivnosti za dugoročni način upravljanja otpadom, mogućnosti njegove prilagodbe u slučaju izmjena tehnološkog procesa uz uvažavanje, najčešće, ekonomskih ograničenja.

Svrha izrade Plana upravljanja otpadom na predmetnoj lokaciji je prikaz tokova otpada od njegovog nastanka, način sakupljanja, prijevoza, tretmana kao i trenutnog i konačnog odlaganja, na način najmanjeg mogućeg negativnog utjecaja na okoliš.

Planom se posebno reguliraju slijedeće aktivnosti:

- načini i procedure upravljanja otpadom i sekundarnim sirovinama;
- zaštita okoliša od ispuštanja ili nekontroliranog odlaganja otpada.

Doneseni Plan aktivnosti operater je dužan ažurirati svake pete godine ili nakon značajnije promjene u radu postrojenja. Prije roka ažuriranja potrebno je vršiti stalni proces revizije postignutih ciljeva i pratiti nastala poboljšanja, takođe, korektivne mjere poduzeti u slučaju ne postizanja postavljenih ciljeva.

Plana upravljanja otpadom prema navedenom članu Zakona treba da sadrži:

- dokumentaciju o otpadu koji proizvodi preduzeće (porijeklo, vrste otpada u skladu sa listom otpada, sastav, količina);
- mjere koje se trebaju poduzeti radi sprječavanja proizvodnje otpada, posebno kada se radi o opasnom otpadu;
- odvajanje otpada, posebno opasnog otpada od druge vrste otpada i od otpada koji će se ponovo koristiti;
- odlaganje otpada na deponiji;
- metode tretmana i/ili odlaganja.

Postojeće stanje i način upravljanja otpadom analizirano je na osnovu obilaska lokacije, praćenja procesa rada i analize rukovođenja.

1. NAZIV I ADRESA OPERATERA / INVESTITORA

Osnovni podaci o nazivu i adresi operatera/investitora KJKP „Toplane-Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo prikazani su u tabeli 1.

Tabela 1. Osnovni podaci o operateru/investitoru

1.	Naziv investitora	KJKP „TOPLANE-SARAJEVO“ d.o.o. SARAJEVO
2.	Adresa investitora	Semira Frašte br. 22, 71 000 Sarajevo, BiH
3.	Lokacija objekta	Zmaja od Bosne broj 8
5.	Pravni oblik	Društvo sa ograničenom odgovornošću – d.o.o.
6.	ID/PDV	ID broj: 4200353740001 PDV broj: 200353740001
7.	Kontakt osoba	VD Direktora Haris Džihanić
8.	Tel: Fax:	+387 33 450 030 +387 33 450 527
9.	E - mail	info@toplanesarajevo.ba

2. DEFINICIJE

Za potrebe ovog Plana koriste se slijedeće definicije:

Upravljanje otpadom – podrazumijeva sistem aktivnosti i radnji vezanih za otpad, uključujući prevenciju nastanka otpada smanjivanje količine otpada i njegovih opasnih karakteristika, tretman otpada, planiranje i kontrolu aktivnosti i procesa upravljanja otpadom, kao i smanjivanje njegovog štetnog uticaja na okoliš, te postupanje s otpadom po gospodarskim načelima,

Otpad - označava materije ili predmete koje vlasnik odlaže, namjerava odložiti ili se traži da budu odložene u skladu sa jednom od kategorija otpada propisanim Pravilnikom o kategorijama otpada sa listama („Službene novine FBiH“, br. 9/05),

Komunalni otpad – je otpad iz domaćinstva kao i drugi otpad koji je zbog svoje prirode ili sastava sličan otpadu iz domaćinstva,

Tehnološke otpadne vode – su tekuće mješavine s bilo kakvim sadržajem ulja i masti,

Otpadni muljevi – su tekuće, polutekuće tvari koji potječu iz različitih aktivnosti, a koji su tijekom korištenja postali neprikladni za upotrebu prema prvobitnoj namjeni (talog separatora ulja i masti, septičke jame),

Vlasnik - je proizvođač otpada odnosno pravno lice koje posjeduje otpad,

Operater - fizičko ili pravno lice odgovorno za bilo koju vrstu aktivnosti upravljanja otpadom,

Specijalizovano preduzeće - za potrebe ovog Plana je pravna ili fizička osoba koja je zaključila ugovor sa vlasnikom za skupljanje otpada iz tvornice u svrhu prevoza na obrađivanje ili odlaganje,

Obrađivanje otpada - je djelatnost u kojoj se u fizičkom, hemijskom ili biološkom procesu, uključujući razvrstavanje, mijenjaju svojstva otpada s ciljem smanjivanja količine, te olakšava rukovanje ili poboljšava iskoristivost otpada,

Recikliranje otpada - je djelatnost ponovne obrade otpada u proizvodnom procesu, uključujući i organsko recikliranje, ali ne i korištenje u energetske svrhe,

Odlaganje otpada - je djelatnost kontrolisanog, trajnog odlaganja otpada na građevine za odlaganje - odlagališta ili bilo koju od djelatnosti trajnog odlaganja otpada.

3. LOKACIJA POGONA I POSTROJENJA

Predmetno postrojenje se nalazi u Sarajevu, u okviru kampusa univerziteta u Sarajevu. Kotlovnica se nalazi u urbanom dijelu grada, koji okružuju kako ustanove Univerziteta, tako i Američka ambasada, autobuska i željeznička stanica u Sarajevu. Lokacija se nalazi u Općini Novo Sarajevo u K.O. Novo Sarajevo I na parceli označenoj kao k.č. 3355/13 (K.O. Mahala LIII, k.č. 3370 stari premjer).

U neposrednoj blizini objekta kotlovnice pruža se ulica Put života gdje je izuzetno frekventan intenzitet saobraćaja, najbliži stambeni objekti se nalaze na udaljenosti od cca 200 m, cca 550,0 m udaljenost od rijeke Miljacke, 1,3 km udaljenost od najbliže šume.

Postojeća lokacija posjeduje svu potrebnu infrastrukturu (priključak vode, kanalizacije, gasa, električne energije, PTT priključak, pristupni put i td.). Na slici 1. dat je prikaz lokacije.

Slika 1. Makrolokacija predmetnog objekta kotlovnice

4. OPIS POGONA I POSTROJENJA I AKTIVNOSTI (PLAN, TEHNIČKI OPIS RADA ITD.)

Na lokaciji pogona – kampus Univerziteta u Sarajevu se nalaze dva objekta.

1. Prvi objekat je zgrada stare kotlovnice koja nije u upotrebi i u kojoj je smještena toplovodna stanica za potrebe grijanja objekata u Kampusu Univerziteta u Sarajevu.

2. Drugi objekat je zgrada nove kotlovnice dimenzija 18,46 x 42,38 m u kojoj su smješteni:

- kotlovnica za proizvodnju toplotne energije
- kancelarije,
- radionica,
- garderoba sa tušem i sanitarni čvor.

U kotlovnici su instalirana tri kotla. Dva kotla ukupne snage 28,6 MW. Treći kotao je snage 5,2 MW.

Svi kotlovi imaju kombinovane gorionike koji kao pogonsko gorivo mogu koristiti prirodni gas i mazut.

Pogon obezbjeđuje toplotnu energiju isključivo za potrebe kampusa, te se ne bavi komercijalnom isporukom drugim potrošačima.

U centralnom dijelu objekta su smještena 3 visokotlačna kotla proizvođača Đuro Đaković tipa:

- "Optimal" Steambloc 2400,
- "Optimal" Steambloc 2000 i
- "Optimal" Steambloc 800.

Trenutno se koristi samo kotao „Optima“ Steambloc 800 koji zadovoljava trenutne potrebe zagrijavanja zgrada unutar kampusa Univerziteta u Sarajevu. Tehničke karakteristike ovog kotla su sljedeće:

- tvonički broj: 506
- godina proizvodnje: 1988. godina
- najveći radni nadpritisak: 8,5 bar
- nazivni učinak: 8,0 t/h
- najviša radna temperatura pare: 177 °C
- nazivni toplinski učinak: 5,19 MW
- najveća radna temperatura na izlazu: 177 °C.

Svi navedeni kotlovi imaju ugrađene kombinovane mazut-gas gorionike.

5. DOKUMENTACIJA O OTPADU KOJI PROIZVODI PREDUZEĆE (PORIJEKLO, VRSTE OTPADA U SKLADU SA LISTOM OTPADA, SASTAV I KOLIČINA)

Pri radu kotlovskog postrojenja Kampusa Univerziteta u Sarajevu nastaju čvrsti i tečni otpadni materijali.

Upravljanje otpadom koji nastaje pri ovoj djelatnosti vrši se, prema Zakonu o upravljanju otpadom ("Službene novine FBiH", br. 33/03; 72/09), Pravilniku o kategorijama otpada sa listama ("Službene novine FBiH", br. 09/05), Uredbi o selektivnom prikupljanju, pakovanju i označavanju otpada ("Službene novine FBiH", br. 38/06), klasificiranjem otpada i predavanjem organizacijama ovlaštenim za zbrinjavanje pojedinih vrsta otpada.

5.1. Otpad

Vrste otpada koji nastaje pri predmetnom objektu kotlovnice Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu koja se nalazi na lokaciji Zmaja od Bosne br. 14 u Sarajevu određene su prema Pravilniku o kategorijama otpada sa listama („Službene novine Federacije BiH“ br. 09/05.) i svrstava se u:

ŠIFRA OTPADA	VRSTA OTPADA	GODIŠNJA KOLIČINA (t/god)
10	OTPAD IZ TERMIČKIH PROCESA	0,00664
10 01 99	Otpad koji nije specificiran na drugi način	0,00664
15	OTPADNA AMBALAŽA; APSORBENSI, MATERIJALI ZA UPIJANJE, FILTERSKI MATERIJALI I ZAŠTITNA ODJEĆA KOJA NIJE SPECIFICIRANA NA DRUGI NAČIN	0,01128
15 01 02	Ambalaža od plastike	0,00200
15 01 06	Miješana ambalaža	0,00300
15 02 02*	Apsorbensi, filterski materijali (uključujući filtere za ulje koji nisu na drugi način specificirani), materijali za upijanje i zaštitna odjeća onečišćena opasnim materijama	0,00628
17	GRAĐEVINSKI OTPAD I OTPAD OD RUŠENJA OBJEKATA (UKLJUČUJUĆI ISKOPANU ZEMLJU SA ONEČIŠĆENIH/KONTAMINIRANIH LOKACIJA)	0,22366
17 04 02	Aluminij	0,00927
17 04 05	Željezo i čelik	0,16936
17 06 04	Izolacijski materijali koji nisu navedeni pod 17 06 01* i 17 06 03*	0,04503
20	KOMUNALNI OTPAD (OTPAD IZ DOMAĆINSTAVA I SLIČNI OTPAD IZ INDUSTRIJSKIH I ZANATSKIH POGONA I IZ USTANOVA UKLJUČUJUĆI ODVOJENO PRIKUPLJENE SASTOJKE)	0,03009
20 01 21*	Fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu	0,00628

20 01 41	Otpad od čišćenja dimnjaka	0,02381
20 03 01	Miješani komunalni otpad	2,5 m ³

U toku normalnog rada kotlovnice, u periodu proizvodnje i isporuke toplotne energije, nema kontinuiranog nastanka otpada. Eventualni nastanak otpada vezan je isključivo za zamjenu ili servisiranje dijelova opreme i instalacija usljed nepredviđenih kvarova, koji se odmah po nastanku razdvaja i adekvatno zbrinjava na privremenom odlagalištu za daljnje zbrinjavanje.

U toku remonta, nastaju određene manje količine otpada prilikom čišćenja kotlova i, ukoliko se vrše određene rekonstrukcije kao i druge aktivnosti održavanja opreme i instalacija. Ugovori sa ovlaštenim sakupljačima otpada putem kojih se vrši zbrinjavanje, dati su u prilogu ovog zahtjeva.

Otpad od čišćenja dimnjaka ove kotlovnice, zbrinjava izvođač radova „Ekodimnjačar“ d.o.o. Sarajevo (ugovor u prilogu).

Mjere nadzora odnosno pravovremenog vođenja evidencije o vrsti, količini i mjestu nastanka otpada, provode se putem *Evidencionog lista za kotlovnice* koji je sastavni dio Plana upravljanja otpadom. Istim su identificirane sve vrste otpada koje mogu nastati u kotlovnici u toku rada (sezona grijanja) i u toku godišnjeg remonta. Evidencionim listom nije obuhvaćena kategorija komunalnog otpada koji nastaje održavanjem higijene objekta kotlovnice, kao ni ambalažni otpad.

Preuzimanje komunalnog otpada koji potiče od održavanja higijene svih objekata na nivou Preduzeća, regulisano je zahtjevima zakonskih propisa predmetne oblasti. U vezi s tim, neznatne količine komunalnog otpada koji nastaje redovnim održavanjem higijene objekta kotlovnice, se odlaže u namjenske kontejnere koji su postavljeni u neposrednoj blizini lokacije kotlovnice, a konačno zbrinjavanje istih je u nadležnosti KJKP „Rad“ d.o.o. Sarajevo.

Odvoz i zbrinjavanje ambalažnog otpada koji zaostaje od hemijskih sredstava za pripremu vode koji nastaje direktno u kotlovnici (PE vreće od soli (NaCl), ambalaža od hemikalija (hidroX, etilen glikol, antoksin) vrši se na osnovu ugovora sa ovlaštenom organizacijom/prodavcem – Gold Mignon d.o.o. Sarajevo, koja u obavezi da zbrine navedeni otpad shodno ugovoru.

U slučaju pojave otpada od izolacionih materijala - staklene vune, isti zbrinjava ovlaštena organizacija CIAK d.o.o. putem potpisanog ugovora za odvoz i ekološko zbrinjavanje otpada.

U slučaju pojave otpada dotrajalih svjetiljki – fluorescentne, isti zbrinjava ovlaštena organizacija Harex d.o.o. Sarajevo putem potpisanog ugovora za ekološko zbrinjavanje otpada.

Zbrinjavanje opasnog i neopasnog otpada koji nastaje prilikom čišćenja i remonta postrojenja za proizvodnju i distribuciju toplotne energije kao i servisiranja opreme i uređaja u toku rada postrojenja, servisiranje voznog parka, poslova u laboratoriji te rashodovanje i demontaža opreme vrši ovlaštena firma CIAK d.o.o. putem potpisanog ugovora za odvoz i ekološko zbrinjavanje otpada sa KJKP Toplane Sarajevo kao preduzećem koje upravlja kotlovskim postrojenjem.

Odvoz i zbrinjavanje sekundarnih sirovina, kao što je metalni otpad, ukoliko se pojavi, obavlja firma C.I.B.O.S. d.o.o. prema ugovoru koji je potpisan sa KJKP Toplane Sarajevo kao preduzećem koje upravlja kotlovskim postrojenjem.

Navedeni ugovori dati su u prilogu Zahtjeva za izdavanje/obnovu okolinske dozvole.

6.1. Mjesto nastanka otpadnog materijala

Mjesta nastanka otpadnih tokova na posmatranoj lokaciji prikazani su u tabeli broj 2.

Tabela 2. Mjesta nastanka otpadnih materijala

Mjesto nastanka otpadnih voda	Tehnološka otpadna voda koja nastaje prilikom postupka odmuljivanja kotlova (u toku sezone grijanja, prije aktiviranja kotlova) i prilikom remonta kotlova - pražnjenja instalacija, prihvata se sistemom podzemnih cijevi u odmuljnoj jami koja se nalazi izvan objekta kotlovnice. U odmuljnoj jami sa dvije komore vrši se razblaživanje odmuljne vode vodom iz gradskog vodovodnog sistema (u prvoj komori), te nakon prelijevanja u drugu komoru razblažena voda je povezana na javnu kanalizaciju. Otpadna voda koja nastaje u postupku hemijske pripreme kotlovske vode, zatim otpadna voda od pranja prostorije kotlovnice, kao i ostale otpadne se putem slivnika i interne kanalizacione mreže se odvođe također u odmuljnu jamu. Sanitame/fekalne otpadne vode pratećeg objekta odvođe se na jedno reviziono okno odakle se direktno priključuju na postojeći vod javne fekalne kanalizacije;	Količina otpada
		Ukupna količina otpadne tehnološke vode na godišnjem nivou, koja prolazi predtretman i ispušta se iz kotlovnice u sistem javne kanalizacije, iznosi cca 176,10 m ³ i to ukoliko su u pogonu oba kotla dnevno, u toku sezone grijanja i, čišćenjem kotlova sa vodene strane u toku remonta.
Mjesto nastanka	Komunalni otpad - prostor kotlovskog postrojenja	2,5 m ³ /god

čvrstog otpada	Otpadna ambalaža - Ambalažni otpada koji zaostaje od hemijskih sredstava za pripremu vode koji nastaje direktno u kotlovnici (PE vreće od soli (NaCl), ambalaža od hemikalija – plastični kanisteri (hidroX, etilen glikol, antoksin)	PE vreće 3 kg/god Plastični knisteri 2 kg/god
	Aluminij, željezo i čelik, izolacijski materijali koji nisu navedeni pod 17 06 01* i 17 06 03* - Otpad od izolaterskih radova, staklena vuna, dijelovi opreme, cijevi distributivne mreže, razni alati i sl.	0,22366 t/god
	Otpad od čišćenja dimnjaka - prostor kotlovskog postrojenja	0,02381 t/god
	Apsorbensi, filterski materijali (uključujući filtere za ulje koji nisu na drugi način specificirani), materijali za upijanje i zaštitna odjeća onečišćena opasnim materijama - prostor kotlovskog postrojenja	0,0628 t/god
	Fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu - prostor kotlovskog postrojenja	0,00628 t/god

Upravljanje otpadom koji nastaje pri ovoj djelatnosti vrši se, prema Zakonu o upravljanju otpadom ("Službene novine FBiH", br. 33/03; 72/09), Pravilniku o kategorijama otpada sa listama ("Službene novine FBiH", br. 09/05), Uredbi o selektivnom prikupljanju, pakovanju i označavanju otpada ("Službene novine FBiH", br. 38/06), klasificiranjem otpada i predavanjem organizacijama ovlaštenim za zbrinjavanje pojedinih vrsta otpada. U skladu sa članom 4. Pravilnika, za potrebe upravljanja otpadom, proizvođač otpada je klasificirao otpad koji nastaje na lokaciji ovog pogona i postrojenja. Otpad označen (*) se prema Pravilniku smatra opasnim otpadom.

6. MJERE KOJE SE TREBAJU PREDUZETI RADI SPRJEČAVANJA PROIZVODNJE OTPADA, POSEBNO KADA SE RADI O OPASNOM OTPADU

Cilj mjera za upravljanje otpadom je osiguranje uslova za sprječavanje nastajanja otpada, omogućavanje prerade otpada za njegovu ponovnu upotrebu, izdvajanje korisnih materijala i njihovo korištenje za proizvodnju energije i sigurno odlaganje otpada. Takođe, investitor KJKP Toplane - Sarajevo na lokaciji objekta kotlovnice imenovati će stručnu i odgovornu osobu za izradu, ažuriranje i sprovođenje Plana upravljanja otpadom.

Upravljanjem otpadom treba se osigurati:

- minimalno nastajanje otpada odnosno smanjenje ili uklanjanje njegovih opasnih karakteristika,
- smanjenje nastanka otpada po količini,
- selektivno prikupljanje otpada,
- poduzimanje svih neophodnih mjera koje osiguravaju privremeno i konačno odlaganje otpada bez ugrožavanja zdravlja ljudi i bez stvaranja štete ili uzrokovanja značajnijeg rizika po okoliš.

Mjere upravljanja otpadom koje se moraju primjenjivati su sljedeće:

- da se otpadne vode koje nastaju u objektu kotlovnice ispuštaju u sistem javne kanalizacije,
- da se komunalni i ostali sličan otpad skuplja na za to propisano mjesto i u namjenske kontejnere i
- da se vode pismene zabilješke o vrstama i količinama nastalog otpada na lokaciji kotlovnice u evidencijskim listovima.

7. ODVAJANJE OTPADA

U cilju minimiziranja nastajanja otpada na predmetnoj lokaciji neophodno je poduzeti mjere na sprječavanju nastajanja otpada, sortiranju i eventualnom korištenju otpada u svrhu nastajanja energije. Pored selektivnog prikupljanja i odvajanja otpada radi sekundarnog iskorištavanja cilj upravljanja otpadom je i kontrolirano odlaganje, sprječavanje neodgovornog upravljanja otpadom, edukacija o postupanju s otpadom i sigurno odlaganje otpada (preduzimanje svih neophodnih mjera na zaštiti zdravlja ljudi i okoline).

Planom upravljanja otpadom se lociraju mjesta na kojima nastaje otpad, formiraju mjesta na kojima se odlaže otpad, kao i način konačnog zbrinjavanja, odnosno regulisani su načini i procedure upravljanja otpadom te zaštita okoliša od ispuštanja ili bacanja otpada.

Da bi se poboljšala kontrola procesa, potrebno je identificirati u kojoj fazi procesa se proizvodi otpad, koji je uzrok njegovog nastanka i šta se može uraditi da bi se spriječilo ili smanjilo njegovo generiranje.

Otpad koji nastaje na lokaciji potrebno je zbrinjavati od strane ovlaštenih firmi sa kojom postoji sklopljen ugovor. Sav otpad koji je moguće selektirati i razdvojiti kao sekundarnu sirovinu ili kao materijal za reciklažu, odvojiti i predati trećim licima ili ovlaštenoj firmi na zbrinjavanje.

Otpad za koji se utvrdi da pripada opasnom otpadu (ukoliko se pojavi) treba posebno skladištiti, označiti i predati ovlaštenoj firmi koja će ga adekvatno zbrinuti.

Operater je dužan sklopiti ugovore sa ovlaštenim firmama za zbrinjavanje i daljnji tretman posebnih vrsta otpada, naručito za opasni otpad (ukoliko se pojavi).

8. ODLAGANJE OTPADA NA ODLAGALIŠTU

Otpadom sa predmetnog objekta kotlovnice mora se postupati na način da se izbjegne:

- opasnost za ljudsko zdravlje;
- opasnost za biljni i životinjski svijet;
- onečišćenje vode, tla, zraka iznad propisanih graničnih vrijednosti;
- nekontrolirano odlaganje i spaljivanje;
- buka i neugodni mirisi;
- pojavljivanje i razmožavanje štetnih životinjskih i biljnih organizama te razvoj patogenih organizama;
- narušavanje javnog reda i mira.

Ciljevi upravljanja otpadom su:

- zaštita životne sredine;
- selektivno prikupljanje i odvajanje otpada radi sekundarnog iskorištavanja;
- kontrolirano odlaganje i odvoz otpada;
- sprječavanje neodgovornog upravljanja otpadom;
- edukacija o postupanju sa otpadom.

Komunalni otpad je potrebno odvojeno sakupljati u kontejnere na lokaciji i predati na zbrinjavanje komunalnom preduzeću. Ambalažni otpad (papir, staklo, plastika i sl.) prikupljati u odvojenim posudama i plasirati trećim licima, odnosno preduzećima koje se bave reciklažom.

9. METODE TRETMANA I/ILI ODLAGANJA

Na samoj lokaciji se ne vrši poseban tretman otpada, nego samo njegovo privremeno odlaganje do trenutka odnošenja od strane komunalnog preduzeća na zbrinjavanje ili daljni tretman.

Ukoliko je to moguće na lokaciji vršiti odvajanje određenih kategorija otpada koji će se ili prodavati trećim licima ili predavati na recikliranje ovlaštenim firmama.

Na osnovu odredbe člana 20. Zakona o upravljanju otpadom ("Sl. novine FBiH", br: 33/03) Investitor je dužan imenovati odgovorno lice za poslove upravljanja otpadom, ažuriranja i provođenja Plana upravljanja otpadom. Odgovorno lice dužno je da:

- ažurira Plan upravljanja otpadom svakih pet godina ili nakon promjena u radu poduzeća (promjena tehnologije proizvodnje, promjena proizvodnog programa ili kapaciteta i sl.),
- provodi Plan upravljanja otpadom,
- predloži i provodi mjere za poboljšanje prevencije, ponovog korištenja i recikliranje otpada,
- nadzire ispunjenje utvrđenih uslova za upravljanje otpadom,
- vodi evidenciju o nastalom otpadu i načinu njegovog zbrinjavanja,
- ugovara odvoz pojedinih vrsta otpada (opasan otpad, tekući i muljeviti otpad, ambalažni otpad, otpad sličan komunalnom otpadu i dr.).